

Гайворонська міська рада
Український державний центр національно-патріотичного виховання,
краєзнавства та туризму учнівської молоді (м. Київ)
Департамент культури та туризму
Кіровоградської обласної державної адміністрації (м. Кропивницький)
Відділ культури, туризму та культурної спадщини
Гайворонської міської ради Кіровоградської області (м. Гайворон)
Національний авіаційний університет,
кафедра міжнародного туризму та країнознавства (м. Київ)
Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини,
кафедра географії та методики її навчанням (м. Умань)
Вінницький державний педагогічний університет імені Михайла Коцюбинського,
кафедра географії (м. Вінниця)
Федерація спортивного туризму України (м. Київ)
Асоціація збереження історії залізниць України (м. Київ)
Комунальний заклад «Гайворонський краєзнавчий музей»
Гайворонської міської ради Кіровоградської області (м. Гайворон)
Комунальна установа «Гайворонський центр професійного розвитку
педагогічних працівників» Гайворонської міської ради Кіровоградської області (м. Гайворон)

ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ

II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

**«ТУРИСТИЧНИЙ БРЕНД
ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ ПОЗИТИВНОГО
ІМІДЖУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД»,
яка проводиться в рамках Всеукраїнського туристичного
фестивалю залізничної ретро-техніки «ГАЙ ГУДЕ»**

26-28 травня 2023 року

Гайворон
2023

УДК – 338.48(477.65)(06)

T86

*Затверджено до друку науково-методичною радою
КУ «Гайворонський центр професійного розвитку педагогічних працівників»
Гайворонської міської ради
(Протокол № 2 від 12 травня 2023 р.)*

Редакційна колегія:

Пошенко Ю. В. – заступник міського голови з питань діяльності виконавчих органів (соціальна сфера); **Касьяненко В. О.** – директор КУ «Гайворонський центр професійного розвитку педагогічних працівників» Гайворонської міської ради (відповідальний редактор); **Браславська О. В.** – доктор педагогічних наук, професор, зав. кафедри географії та методики її навчання, УДПУ імені Павла Тичини; **Денисик Г. І.** – доктор географічних наук, професор кафедри географії ВДПУ ім. М. Коцюбинського; **Колотуха О. В.** – доктор географічних наук, професор, зав. кафедри туризму та авіаційних перевезень, ЛА НАУ (заступник відповідального редактора); **Ситник О. І.** – кандидат географічних наук, доцент, УДПУ імені Павла Тичини (відповідальний секретар); **Соболенко А. А.** – начальник відділу культури, туризму та культурної спадщини Гайворонської міської ради; **Хлевнюк О. Я.** – директор КЗ «Гайворонський краєзнавчий музей» Гайворонської міської ради; **Петричук О. І.** – науковий консультант Eurotec KONEČNÝ, Чехія (технічний секретар).

T86 *Туристичний бренд як чинник формування позитивного іміджу територіальних громад: (проводиться в рамках туристичного фестивалю «GoodoK_Fest») : зб. матеріалів II Всеукр. наук.- практ. конф. (м. Гайворон, 26-28 трав. 2023 р.) / Гайворонська міська рада, Департамент культури та туризму Кіровоградської обласної державної адміністрації, Уманський держ. пед. ун-т імені Павла Тичини [та ін.]; [редкол.: Пошенко Ю. В., Касьяненко В. О., Браславська О. В. [та ін.]. Умань: Візаві, 2023. – 262 с.*

До збірника матеріалів конференції ввійшли доповіді та тези, якими охоплено широкий спектр географічних досліджень туристського спрямування. Під час роботи конференції висвітлено такі питання: дослідження історичної спадщини Гайворонщини, видатні краєзнавці регіону; геотуризм як можливість пізнання унікальності регіону; теоретичні, методичні та організаційні основи спортивного туризму; сучасні аспекти розвитку зеленого туризму Гайворонщини; стан туристської інфраструктури Гайворонщини: проблеми і перспективи.

УДК – 338.48(477.65)(06)

©Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини, 2023

ЗМІСТ

<i>Пошенко Ю. В., Ситник О.І.,</i> ТУРИСТИЧНИЙ ПРОДУКТ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД	7
<i>Баранюк О.М., Бабичева В.,</i> ПРОБЛЕМИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ПРИ РОБОТІ ГІРНИЧОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	17
<i>Баранюк О.М., Кобилівська Д.О.,</i> ВИРОБНИЦТВО БЮГАЗУ ЯК ДЖЕРЕЛО ПІДВИЩЕННЯ ФІНАНСОВОЇ СПРОМОЖНОСТІ ГРОМАДИ	21
<i>Барвінок Н.В.,</i> АДАПТАЦІЙНІ СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ ТУРИСТИЧНОГО БІЗНЕСУ В УМОВАХ КРИЗИ СПРИЧИНЕНОЇ ГЛОБАЛЬНИМИ БЕЗПЕКОВИМИ ФАКТОРАМИ	24
<i>Бейдик О.О., Арсененко І.А., Донець І.А., Комлев О.О.,</i> НАОЧНО-УЯВНЕ МОДЕЛЮВАННЯ В РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІЙ ОСВІТІ	30
<i>Бейдик О.О., Спиця Р.О., Шишка М.М.,</i> КАРСТОВІ ВОДОЙМИ ПІВНІЧНОГО ПОДІЛЛЯ ЯК ЕКО- ТУРИСТСЬКІ ОБ'ЄКТИ	35
<i>Беркова О.П.</i> ПОЗИТИВНІ ТА НЕГАТИВНІ ЕКОНОМІЧНІ ВИМІРИ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	42
<i>Браславська О.В., Озерова Л.А., Комаренко К.В.,</i> ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ УКРАЇНИ	48
<i>Войтків П.С., Іванов Є.А.,</i> ВОДОГОСПОДАРСЬКЕ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ В МЕЖАХ ВЕЛИКОМОСТІВСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ ЧЕРВОНОГРАДСЬКОГО РАЙОНУ	51
<i>Врадій О.О.,</i> ВПЛИВ ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГІЧНИХ АСПЕКТІВ РЕКРЕАЦІЙНО- ТУРИСТИЧНОЇ СФЕРИ НА ФОРМУВАННЯ ГАРМОНІЙНОЇ ОСОБИСТОСТІ	56
<i>Горобець Л.А.,</i> ГОДОНІМИ МІСТА ГАЙВОРОН	63
<i>Гришко С.В., Прохорова Л.А., Непша О.В.,</i> ГЕОЛОГІЧНИЙ ТУРИЗМ ЯК РІЗНОВИД НАУКОВОГО ТА ПІЗНАВАЛЬНОГО ТУРИЗМУ	67
<i>Гродзіцька Т. М.</i> ТАНЦЮВАЛЬНЕ МИСТЕЦТВО ГАЙВОРОНЩИНИ	71
<i>Гродзіцька Т. М.</i> ХРОНІКА ПОДІЙ ДРУГОЇ СВІТОВОЇ ВІЙНИ В ІСТОРІЇ РОДИНИ МАЛЮТИ ОЛЕКСАНДРИ СЕРГІЇВНИ	77
<i>Грушкевич В.О.,</i> ОЛЕКСАНДР ІВАНОВИЧ КОМІРНИЙ – ВИДАТНИЙ КРАЄЗНАВЕЦЬ ТА ДОСЛІДНИК ГАЙВОРОНЩИНИ	82
<i>Давидюк В. М.,</i> ЗАРОДЖЕННЯ ЗАЛІЗНИЧНОГО СПОЛУЧЕННЯ В МІСТІ УМАНЬ	86

<i>Денисик Г.І., Клименко К.В.,</i> ЧИННИКИ ОСТЕПНІННЯ ЛАНДШАФТУ ЗАПЛАВИ ПІВДЕННОГО БУГУ.....	90
<i>Денисик Г.І., Канський В.С., Канська В.В., Денисик Б.Г.,</i> ТУРИСТИЧНО-ДИЗАЙНЕРСЬКЕ ОБЛАШТУВАННЯ ГАЙВОРОНСЬКОЇ ТЕРИТОРІАЛЬНОЇ ГРОМАДИ.....	93
<i>Дудник І.М.,</i> ОСОБЛИВОСТІ ЛОКАЛЬНИХ ТУРИСТИЧНИХ ДЕСТИНАЦІЙ (НА ПРИКЛАДІ М. ГАЙВОРОН).....	98
<i>Дутчак С.В.,</i> ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ТА ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ТУРИСТСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД В УМОВАХ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ.....	103
<i>Капленко І. П., Беркова О. П.</i> ВПЛИВ МАКРОЕКОНОМІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ НА РОЗВИТОК ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ ЗА ОСТАННІ 5 РОКІВ: АНАЛІЗ ТА ОЦІНКА.....	114
<i>Касьяненко В.О.,</i> ОЛЕКСА ПОВСТЕНКО - УРОЖЕНЕЦЬ ГАЙВОРОНЩИНИ, ЯКИЙ ВРЯТУВАВ СОФІЮ КИЇВСЬКУ ВІД ЗНИЩЕННЯ РАДЯНСЬКИМИ ВІЙСЬКАМИ.....	119
<i>Кілінська К.Й., Смик О.С.,</i> ТУРИСТИЧНИЙ ІМІДЖ РІДНОГО КРАЮ (НА ПРИКЛАДІ САДГІРСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРНІВЕЦЬКОЇ ОБЛАСТІ)	124
<i>Кобилівська Д.О</i> ПРОБЛЕМИ ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ, ВИКЛИКИ ДЛЯ ГРОМАД...	129
<i>Колотуха О.В., Миргородська О.Л., Олексин М.П.,</i> ОРОГРАФІЧНІ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТСЬКІ РЕСУРСИ СЕРЕДНЬОГО ПРИДНІПРОВ'Я.....	133
<i>Кравцова І.В.,</i> ІДЕНТИФІКАЦІЯ ЕЛЕМЕНТІВ ГЕОСПАДЩИНИ У КУЛЬТУРНОМУ ЛАНДШАФТІ ГАЙВОРОНЩИНИ.....	138
<i>Криловець М.Г.,</i> ПІДГОТОВКА КЕРІВНИКІВ ТУРИСТИЧНО-КРАСЗНАВЧИХ ГУРТКІВ.....	143
<i>Курнос І. Т.,</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГЕОТУРИЗМУ НА ТЕРИТОРІЇ ГАЙВОРОНСЬКОЇ ОТГ.....	148
<i>Лаба Л.О.,</i> ЛІКАРСЬКІ РОСЛИНИ ГАЙВОРОНЩИНИ ТА ЇХ ВИКОРИСТАННЯ ПРИ ЛІКУВАННІ ШКІРНИХ ХВОРОБ.....	152
<i>Лавренюк Л.І.,</i> ЗАМОВЛЯННЯ ГАЙВОРОНЩИНИ ТА УМАНЬЩИНИ.....	156
<i>Максютов А. О.,</i> РЕГІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	160
<i>Мельник І. Г.,</i> РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНА ОСВІТА В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ.....	164

<i>Мельник О. В., Стельмах В. Ю., Ковальчук С. І., Качаровський Р. Є.,</i> МОЖЛИВОСТІ РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ОБ'ЄКТІВ ПРИРОДНО-ЗАПОВІДНОГО ФОНДУ БАСЕЙНУ РІЧКИ КРАСОХА.....	169
<i>Назаренко Т. Г.,</i> ФОРМУВАННЯ ТУРИСТИЧНИХ ЗНАТЬ ЗАСОБАМИ ШКІЛЬНОЇ ГЕОГРАФІЇ.....	173
<i>Немировська Т.Г.,</i> ТУРИЗМ ЯК СУЧАСНИЙ СПОСІБ ПІЗНАННЯ ТЕРИТОРІЇ.....	177
<i>Нетробчук І. М.,</i> ПРИРОДНО-РЕКРЕАЦІЙНІ РЕСУРСИ ВОЛИНСЬКОГО ПОЛІССЯ ДЛЯ ОРГАНІЗАЦІЇ ЕКОТУРИЗМУ.....	182
<i>Поліщук В. П.,</i> МІСЦЕ ТА РОЛЬ ГАЙВОРОНСЬКОГО ТЕПЛОВОЗРЕМОНТНОГО ЗАВОДУ В ЕКОНОМІЦІ КРАЮ.....	187
<i>Полухіна О.Л.,</i> НАРИС ПРО ІСТОРІЮ ТА ГЕОГРАФІЮ МІСТА ЗАЛІЗНИЧНИКІВ.....	191
<i>Пугач С. О.,</i> ДОСЛІДЖЕННЯ ТРАНСПОРТНИХ МЕРЕЖ У ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАДАХ ЛУЦЬКОГО РАЙОНУ ВОЛИНСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	195
<i>Семко Н.Г.,</i> ІСТОРИЧНИМИ СТЕЖКАМИ СЕЛА ВІЛЬХОВЕ ГОЛОВАНІВСЬКОГО РАЙОНУ – ПЕРЛИНИ СКІФСЬКОГО СТЕПУ.....	199
<i>Ситник О.І., Петричук О.І.,</i> ВУЗЬКОКОЛІЙНІ ЗАЛІЗНИЦІ ЧЕСЬКОЇ РЕСПУБЛІКИ ТА ЇХ ЗНАЧЕННЯ В ЖИТТІ КРАЇНИ.....	204
<i>Степаненко М. В., Бекова О.П.,</i> РОЗВИТОК СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В ТУРИСТИЧНІЙ СФЕРІ УКРАЇНИ.....	211
<i>Степаненко І.В.,</i> ОЦІНКА СУЧАСНОГО РІВНЯ ЗАБРУДНЕННЯ АВТОТРАНСПОРТОМ АТМОСФЕРНОГО ПОВІТРЯ РІЗНИХ РАЙОНІВ МІСТА ГАЙВОРОН....	216
<i>Сухий П.О., Сендзік Ю.І.,</i> ЗЕМЛІ ОСОБЛИВОГО ПРИЗНАЧЕННЯ ЯК СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ ТУРИСЬКО-РЕКРЕАЦІЙНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРИРОДНО-ГОСПОДАРСЬКИХ РАЙОНІВ УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕДКАРПАТТЯ.....	220
<i>Тверда Р.П.,</i> АНАЛІЗ РЕКЛАМИ ТУРИСТИЧНОГО ПРОДУКТУ У КОНТЕКСТІ РОЗВИТКУ ТА ПОПУЛЯРИЗАЦІЇ РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНИХ ПОСЛУГ ЖИТОМИРЩИНИ.....	223
<i>Хлевнюк О. Я., Працьовитий М. М.,</i> ПОЛІТИЧНІ РЕПРЕСІЇ 30-Х РОКІВ ХХ СТ. В ГАЙВОРОНІ	228
<i>Шуйський Ю.Д.,</i> ПРОВІДНІ НАПРЯМКИ ДОСЛІДЖЕНЬ ТА ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ КАФЕДРИ ФІЗИЧНОЇ ГЕОГРАФІЇ, ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ ТА ГІС-ТЕХНОЛОГІЙ ОДЕСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА.....	236

<i>Шуйський Ю.Д., Вихованець Г.В., Гижко Л.В.,</i> НАВЧАЛЬНЕ ЗНАЧЕННЯ ПРИРОДНИХ СИСТЕМ СВІТОВОГО ОКЕАНУ В ГЕОГРАФІЇ.....	241
<i>Яценко В. С.,</i> РЕАЛІЗАЦІЯ ІНТЕГРОВАНОГО ЗМІСТУ НАВЧАННЯ ГЕОГРАФІЇ ТА ЕКОНОМІКИ НА ПРИКЛАДІ ВИКЛИКІВ ДЛЯ ТЕРИТОРІАЛЬНИХ ГРОМАД ГАЙВОРОНЩИНИ З ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ.....	247
<i>Iryna Kozynska,</i> FEATURES OF CARNIVAL TRADITIONS IN THE KINGDOM OF BELGIUM.....	251
<i>Sytnyk Ivan,</i> MOST POPULAR TOURIST DESTINATIONS IN CAIRNS.....	256

Часто люди використовують замовні тексти під час саджання та обробки культурних рослин, зняття стресу, зупинці крові, не підозрюючи того, що вони користуються замовляннями. І тому замовляння, використовуючись із покоління в покоління, стали невід'ємною частиною нашого буття.

Основною формою будови замовних текстів є речитативна мова, а головною фігурою виступає паралелізм, від якого походять інші тропи, зокрема метафора, метонімія, порівняння, гіпербола. Суттєвою структурною ознакою замовлянь є діалог.

Збирання, систематизацію та аналіз текстів замовлянь необхідно продовжувати, бо прямі джерела поповнення наших знань про замовляння стрімко вичерпуються. Тому паралельно слід розробляти методику використання непрямих джерел, здатних, нехай і частково, поповнити вже безповоротно втрачене або втрачуване.

УДК УДК 314.04(477.46):159.923.2(045)

*Максютов А. О.,
канд. пед. наук,
доцент кафедри географії та
методики її навчання,
Уманський державний педагогічний
університет імені Павла Тичини
e-mail: andriy.maksyutov@udpu.edu.ua*

РЕГІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ

Становлення незалежної України, зусилля держави і суспільства по створенню умов для формування патріота і громадянина України актуалізували питання усвідомлення національної та територіальної ідентичності населення.

Активізація дослідження питань регіональної ідентичності населення різко зросла після подій 2014 року, внаслідок яких Україна тимчасово втратила контроль над частиною своєї території. У 2022 році, після повномасштабного військового вторгнення та тимчасової окупації ще більшої частини України

питання регіональної ідентичності населення стало ще більш актуальним. Однією з першопричин цього явища є несприйняття значною частиною жителів Криму та Донбасу себе як українців, як частини України, що сталося внаслідок тривалої гібридної пропагандистської війни. Тривожні настрої спостерігаються і в інших регіонах України, зокрема населених спільнотами національних меншин [6, с. 128].

Вивчення питань регіональної ідентичності населення в Україні, крім теоретичного значення, має і практичне значення, адже дає змогу спрогнозувати розвиток подій і вживати своєчасних заходів для збереження національної єдності України, незалежності, соборності та територіальної цілісності.

Окремі аспекти дослідження територіальної та регіональної ідентичності населення України були висвітлені у працях науковців: О. М. Гнатюк [1], Л. П. Нагорна [3], А. Л. Мельничук [1], Я. Б. Олійник [4], М. О. Растворова [1], С. І. Сюткін [6], І. Я. Мурзіна [2], С. І. Ростецька [5] та інші. Саме завдяки їхньому науковому доробку були закладені основи методологічних принципів та науково-методичних засад географічних досліджень регіональної ідентичності населення регіонів України.

Дослідження регіональної ідентичності населення є актуальним в умовах формування громадянського суспільства та становлення української державності, це питання на території Черкащини вивчалось епізодично, і наразі немає достовірних даних про рівень регіональної ідентичності населення Черкаської області. В той же час це важливо, оскільки Черкаська область є адміністративно-територіальною одиницею України першого рівня, розташованою у центральній лісостеповій частині країни по обидва берега середньої течії Дніпра та Південного Бугу, а таке розташування має специфічний вплив на ментальність населення регіону.

Розташування Черкаської області в географічному центрі України на перетині міжнародних повітряних, транспортних автомобільних коридорів і великих залізничних вузлів та біля головної водної артерії країни, річки Дніпро, дає можливість для розвитку транспортної інфраструктури. Таке стратегічне

розміщення Черкаської області викликає великий інтерес у регіональному та геополітичному значенні, адже на території області формується велика кількість грошових, товарних, трудових ресурсів, що в свою чергу впливає на специфіку формування регіональної ідентичності населення регіону [7].

Метою дослідження регіональної ідентичності населення Черкаської області є виявлення ступеня прив'язаності жителів області до своїх населених пунктів, регіону та країни, дослідження настроїв мешканців регіону щодо єдності України, їх громадянських цінностей та само ідентифікації.

Доведено, що ідентичність є невід'ємною характеристикою людини, що виявляється у визнанні своєї унікальності з одного боку, й відчутті приналежності до певної спільноти з іншого.

Поняття ідентичність – результат процесу ідентифікації, в основі якої лежать механізми розрізнення і ототожнення. Саме тому ідентичність означає і унікальність індивіда чи спільноти і приналежність їх до певного об'єкта ототожнення – людини, місця, етносу тощо.

Ідентичність має свою структуру і включає наступні рівні: 1. емоційний – настрої, почуття індивіда або спільноти, які виникають до об'єкта ідентифікації; 2. пізнавальний – уявлення індивіда або спільноти про об'єкт ідентифікації та включення себе до його складу; 3. поведінковий – готовність індивіда або спільноти до дії, а також сукупність мотивацій до дії, що є результатом само ототожнення [1].

Людям притаманний широкий спектр ідентичностей, але в рамках свого дослідження ми вивчали регіональну ідентичність населення. Незмінним фактором, що формує регіональну ідентичність, є система норм і правил поведінки, цінностей і переконань певної територіальної спільноти, через яку сприймається політична, економічна і соціальна ситуація [5, с. 119].

На нашу думку регіональна ідентичність це – комплекс індивідуальних і колективних уявлень, які визначають приналежність та особливий зв'язок населення з певною територією або відповідною територіальною спільнотою. Отже, регіональну ідентичність це – усвідомлення індивідом своєї

приналежності до певного адміністративно-територіального чи історико-географічного регіону.

І. Я. Мурзіна визначає регіональну ідентичність як зв'язок, який відчуває житель певної території з місцем його проживання і який настільки впливає на існування людини, що формується особливий тип особистості [2, с. 104].

На думку Л. П. Нагорної, регіональну ідентичність слід розуміти як сприйняття індивідом себе як представника «уявної спільноти», яка базується на єдності території проживання, соціально-культурного досвіду, ціннісних орієнтацій та способу життя [3, с. 405].

В результаті дослідження доведено, що регіональна ідентичність це – одна з особливостей формування регіону як політичного, економічного, культурного простору, і в ході регіоналізації стає результуючим фактором фрагментації простору країни, формування відмінностей і регіональної багатоманітності в політичних і природних межах та в зв'язку з економічною спеціалізацією, етноконфесійним і культурним розселенням.

Регіональна ідентичність формується під впливом ряду чинників: географічне положення, геодемографічні чинники, історико-культурні чинники [4, с. 223].

Для виявлення рівня регіональної ідентичності населення Черкаської області ми провели анкетування у 33 із 66 територіальних громад. Загалом до експерименту було залучено близько 100 респондентів. За результатами анкетування 78,6 % респондентів ототожнюють себе із місцем постійного проживання та пишаються тим, що є жителями Черкащини. Великий відсотковий показник склали переміщені особи із місць ведення бойвих дій та тимчасово непідконтрольних територій (12,9 %). Дані респонденти не ідентифікують себе, як населення Черкаської області та більшість планують повернутися у місця постійного проживання. 3,5 % опитаних вияви бажання виїхати за межі України. 2,2 % респондентів планують виїхати на постійне місце проживання у західні області України. Виявилось, що 2,8 % опитаних важко дати відповідь на питання анкети.

Отже, результати досліджень показали, що населення Черкаської області має високий рівень регіональної ідентичності, але при цьому демонструє значно вищий рівень національної ідентичності. Це дає можливість вважати регіон політично стабільним та не схильним до антиукраїнських проявів. При цьому варто відмітити інертність жителів Черкащини до проявів суспільно-політичного життя країни.

Список використаних джерел

1. Мельничук А. Л., Гнатюк О. М., Растворова М. О. Порівняльний аналіз регіональної ідентичності міст Запоріжжя, Вінниці та Києва. Регіональні проблеми України: географічний аналіз та пошук шляхів вирішення. Херсон, 2011. 212 с.
2. Мурзіна І. Я. Регіональна ідентичність та регіональна самосвідомість: посіб. Київ: Дискус, 2017. 104 с.
3. Нагорна Л. П. Регіональна ідентичність: український контекст: посіб. Київ: ІПіЕНД імені І. Ф. Кураса НАН України, 2008. 405 с.
4. Олійник Я. Б., Гнатюк О. М. Територіальна ідентичність населення Подільського регіону: монографія. Київ: ВПЦ «Київський університет», 2017. 223 с.
5. Ростецька С. І. Роль символічної політики у формуванні локальної ідентичностію Політична культура та ідеологія: монографія. Київ: Вектор, 2017. 119 с.
6. Сюткін С. І. Географія населення: навч. посіб. Суми: ВПП «Фабрика друку», 2015. 128 с.
7. Стратегія розвитку Черкаської області на 2021–2027 р.р. URL: <https://strategy2027-ck.gov.ua/> (дата звернення: 04.05.2023).

УДК 37.035

*Мельник І. Г.,
канд. геогр. наук, доцент кафедри хімії,
географії та наук про Землю,
ДЗ «Луганський національний
університет імені Тараса Шевченка»
e-mail: irgenmaks@gmail.com*

РЕКРЕАЦІЙНО-ТУРИСТИЧНА ОСВІТА В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ ГЕОГРАФІЇ

Підготовка майбутніх вчителів географії в галузі рекреаційно-туристичної освіти є вимогою сьогодення. Як відомо, краєзнавчий принцип навчання є одним